עד שיהא בארץ רבי מאיר אומר אינו צריך לא לגרור את הטפילה ולא עד שיהא בארץ אלא ממעטו מבפנים מארבע טפחים: כי ממעט לה מד' מיהא טהור אמאי לימא הא חלים וקאי? אמר ליה רבא ואימא מדרבנן: גורר את הטפילה עד שיהא בארץ: אלא אמר רבא הכי קאמר תנור שנטמא כיצד מטהרין אותו דברי הכל חולקו לשלשה וגורר את הטפילה עד שיהא בארץ והרוצה שלא יבא תנורו לידי טומאה כיצד הוא עושה? חולקו לשלשה וגורר את הטפילה עד שיהא בארץ, רבי מאיר אומר אינו צריך לא לגרור את הטפילה ולא עד שיהא בארץ אלא ממעטו מבפנים מארבע טפחים: אמר מר "חולקו לשלשה" ורמינהו *תנור תחלתו ארבעה ושיריו ארבעה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים במה דברים אמורים בגדול אבל בקטן תחלתו כל שהוא משתגמר מלאכתו, שיריו ברובו: וכמה כל שהוא? אמרי דבי רבי ינאי טפח שכן עושים תנורים בנות טפח: טעמא דאיכא שיריו ד' הא ליכא שיריו ד' טהור? אמרי התם דצלקיה מצלק הכא דעבדיה גיסטרא. אמר מר "שיריו ברובו" רובו דטפח למאי חזי? אמר אביי שירי גדול ברובו, והאמרי רבנן ארבעה? לא קשיא הא בתנורא בר תשעה הא בתנורא בר שבעה ל"א אמרי לה אמר רב הונא משום רבי ישמעאל ברבי יוסי ואפילו שייר בה כדי מעפורת אמר ריש לקיש לא שנו אלא טלית אבל עור חשיב ורבי יוחנן אמר אפילו עור נמי לא חשיב איתיביה רבי יוחנן לריש לקיש *עור טמא מדרס חישב עליו לרצועה וסנדלין כיון שנתן בו איזמל טהור דברי רבי יהודה וחכמים אומרים עד שימעיטנו מחמשה טפחים: כי ממעט מיהא טהור אמאי לימא חשיב? הכא במאי עסקינן דקא בעי ליה *למושב זב: **מתני'** *עור שיש עליו כזית בשר הנוגע *בציב היוצא ממנו ובשערה שכנגדו טמא. היו עליו כשני חצאי זיתים מטמא במשא ולא במגע דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר לא במגע ולא במשא א) ומודה רבי עקיבא בשני חצאי זיתים שתחבן בקיסם והסיטן שהוא טמא ומפני מה רבי עקיבא מטהר בעור? מפני שהעור מבטלן: **גמ'** אמר עולא אמר רבי יוחנן לא שנו אלא פלטתו חיה אבל פלטתו סכין בטיל אמר ליה רב נחמן לעולא אמר רבי יוחנן אפילו כתרטא? אמר ליה אין, ואפילו כנפיא? א"ל אין א"ל האלהים ב) (אם) אמרה לי רבי יוחנן מפומיה לא צייתנא ליה, כי סליק רב אושעיא אשכחיה ג) (ליה) לרבי אמי, אמרה לשמעתיה קמיה: הכי אמר עולא והכי אהדר ליה רב נחמן, א"ל ומשום דרב נחמן חתניה דבי נשיאה, הוא מזלזל בשמעתיה דר' יוחנן? זמנין אשכחיה דיתיב וקאמר לה אסיפא היו עליו שני חצאי זיתים מטמאים במשא ולא במגע דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר לא במגע ולא במשא א"ר יוחנן לא שנו אלא פלטתו חיה אבל פלטתו סכין בטיל, א"ל מר אסיפא מתני' לה? ד) א"ל אין ואלא עולא ארישא אמרה ניהליכו? א"ל אין, א"ל האלהים אי אמר לי יהושע בן נון ה) (משמיה) לא צייתנא ליה, כי אתא רבין וכל נחותי *) אמרוה ארישא, ואלא קשיא? כדאמר רב פפא

במרודד

*) גי' רש"ל נחותי ימא

עד שיהא בארץ · כלומר עד הקרקע מפילו שהטפילה מעמידו יפה: ואימא מדרבנן · אלמוקמא ליה מדר"מ סייעיה מדרבנן: אלא אמר רבא · בשנטמא כ"ע לא פליגי דכל כמה דחלים לא טהר ו) והכא הכי קאמר: כיצד הוא עושה · מתחלתו שלא יהא שם תנור עליו: ר"מ אומר · בהא שעדיין לא ירד ז) לטומאה אינו צריך לגרור כו': תנור תחלתו ד' · אין תנור פחות מארבעה ואפילו נגמרה מלאכתו: ושיריו · אם היה גדול ונטמא ושברו צריך שלא יהא בו שבר של ד': בד"א · דתחלתו ארבעה ושיריו ד': בגדול · התנורים העשויים לאפות ולצלות כדרכן אבל קטן שעושין לתינוקות תחלתו כל שהוא: ח) משתגמר מלאכתו · לאחר שנגמר והסיקו אפילו הוא טפח מקבל טומאה: קתני מיהא בד"א בגדול דשיריו ד' אבל בציר מארבעה לא ט) נטמא הוא, והתם קתני חלקו לשלשה אבל לשתים לא סגי ואע"ג דליכא בחליו ד' דמדקא מיקל ר"מ ואומר אינו צריך אלא ממעטו מבפנים מד' מכלל דרבנן נמי בהא פליגי דאע"ג דלא הוי השבר ד' אפ"ה בעינן דלא ליהוי רובא: התם · דקתני דבעינן ד' ואי לא לא הוי טמא: דצלקיה מצלק · לרחבו י) דשוב אינו עומד יפה: הכא · דקתני ברובא טמא ואע"ג דלא הוי ד': דעבדיה גיסטרא · שחלקו לארכו בגובהו כזה יא): ה"ג אמר מר שיריו ברובו: הא אמרי רבנן ד' · דקתני בד"א בגדול אלמא בין אתחלתו בין אשיריו מודו ליה לר"מ בגדול: בתנורא בר שבעה · קאמרי ד' הואיל ורובו בציר מד' הוא לא מטמינן ליה ברובו דלא אמירי שיריו מתחלתו דהא תחלתו כשהוא שלם לא הוי תנור בציר מארבעה: והאי דקתני רובו בתנור בר תשעה · דאע"ג דבחליו איכא ארבעה לא מטמא עד דהוי רובא ובהא רבנן לקולא: לא שנו · דאע"ג דשייר בה כדי מעפורת בטלה אלא טלית: אבל עור · כי האי שיעורא חשיב · ולא בטיל: למושב זב · פלאסטור"א ובבציר מהכי לא חזי למילתיה: **מתני'** עור שיש עליו כזית בשר · במקום אחד: הנוגע בציב היוצא ממנו · היינו באותו בשר או בשערה שכנגד אותו בשר: טמא · דשערה הוי שומר כדאמרינן (לעיל דף קיח:) אלאוני מחלחל: ציב · רצועה ותלתל היוצא מאותו בשר ותלוי ודבוק במקצת ובאותו ציב ליכא כזית אבל מעורה הוא לכזית: מטמא במשא · שהרי נשא כזית נבלה: ולא במגע · דאי אפשר ליגע יב) ביחד ושתי נגיעות אין מצטרפות: לא במגע ולא במשא · כדמפרש שהעור מבטלו: ומודה רבי עקיבא · דאע"ג דלא הוי כזית מעורה יג) במקום אחד (א) א) דלאו עור, חיבור שהמסיט שתי חצאי זיתים ביחד טמא: **גמ'** לא שנו · דכזית שלם דברי הכל לא בטיל אלא פלטתו חיה: כתרטא · רובע הקב לשון מורי ל"א כף מאזנים: זימנין · פעם אחרת: אשכחיה · רב אושעיא לר' אמי: דיתיב וקאמר · לא שנו דשתי חצאי זיתים לר' ישמעאל לא בטלי אלא פלטתו חיה: מר אסיפא · אשתי חצאי זיתים: מתני לה · לדר' יוחנן דפלטתו סכין בטל הכי מתוקמא שפיר אי הוו תני לה קמיה דרב נחמן הכי לא הוה מזלזל בה: א"ל ר' אמי · ואלא עולא ארישא דמיירי בכזית שלם: מתני לה · בתמיה: ואלא קשיא · אי כזית שלם בטיל לעולם בטיל ואפילו כתרטא והא ליכא למימר דכולי האי מבטל איניש

במרודד

כי ממעט ליה מד' מיהא הוי טהור ואמאי והא חלים וקאי · ה"נ האי תנור דקאי ע"י טפילה לא חשיב והוי כתנור שלא נתחבר:

הכי גרסינן במסכת כלים *(בפ"ק) וחכ"א בד"א בגדול אבל בקטן תחלתו כל שהוא שיריו ברובו משתגמור מלאכתו ולא קאי משתגמור מלאכתו אשיריו ברובו אלא אשני תנורים גדול וקטן השנויים בה קאי דאין טמא עד שתגמור מלאכתו ובתר הכי מפרשה איזהו גמר מלאכתו*:

הא בתנורא בר תשעה והא בתנורא בר שבעה · כמו שפירש בקונטרס לקולא כן נראה דאין לפרש לחומרא דבר תשעה בארבעה ובר שבעה ברובו דלא עדיף שיריו מתחלתו דהוי בארבעה והכא לא בעי לשויי הא דצלקיה מצלק בארבעה הא דעבדיה גיסטרא ברובו דכיון דמשנה אחת היא מסתבר בענין אחד איירי או תרוייהו דצלקיה מצלק או תרוייהו דעבדיה גיסטרא הילכך הוצרך לתרץ בב' תנורים ובענין אחד ריב"א*:

אבל פלטתו סכין בטל · וא"ת למאן *דמתני לה ארישא דאפי' כזית פלטתו סכין בטליה היכי מוקי מילתיה דר' יהודה דאמר האלל המכונס כו' אי כשכנסו וכי עדיף כנסו מפלטתו יחד כזית וי"ל דאין ה"נ אי נמי לדידיה ר' יהודה פליג אר' ישמעאל ור' עקיבא וס"ל בכזית אפילו פלטתו סכין לא בטל ות"ק דר' יהודה יד] כר' ישמעאל ור"ע דאפי' בכזית בפלטתו סכין בטל ולמאן דתני לה אסיפא א"ש דהא דקאמר הכא בטל היינו בלא כנסו אבל אם כנסו לא בטיל: (לעיל) **שהם** תחובים בקיסם והסיטן · וה"ה בלא תחובים ונגע בהם דטמא דאי לא תימא הכי אפילו במשא לא ליטמו דאת שבא לכלל מגע בא לכלל משא לר"ע כדאמר בגמרא וקסבר יש נוגע ואוזר ונוגע אלא משום דפליג ר"ע אדרבי ישמעאל בעור שיש עליו שתי חצאי זיתים קאמר דבקיסם כה"ג מודה ליה:

אבל

נב א ב מיי' פט"ו מהל' כלים הל' ה:

[ת"ע גרס"ם]

נג ג מיי' פ"א מהל' שאר אבות הטומאות הל' יח:

[ועי' תוס' נדה כו: ד"ה תחלתו]

נד ד ה מיי' שם הל' יב:

נה ו ז מיי' שם הל' יח:

[ועי' היטב תוס' נדה כו: ד"ה תחלתו כל שהוא]

צ"ע דמשני

נושא

ל"ש סתירה בזנין תנור שנטמא

נושא

לישנא שניה באמ' ר' יוחנן וכו' על עור שנקרע רובו ונשאר בו כדי מעפורת

[לעיל קיח:]

[פי' השומן היוצא מן העור וי"א אם הפשיט העור והניח עליו כזית בשר ונגע אדם בציר שהוא כמים היוצא מבשר נבלה טמא ערוך ערך צב ב'. ועמ"ש בגליון ב"ק צג' מכי מסוך]

נושא/מבנה

ב' לשונות על מה ש"ך החילוק ר' יוחנן ואין הבטל בטל אלא אם פלטתו חיה אבל פלטתו סכין בטל

שיטה מקובצת

א] ומודה ר"ע בשני חצאי זיתים. נ"ב עי' תוס' בכורות דף כג ע"א: ב] א"ל האלקים אפי' אמרה לי ר' יוחנן: ג] אשכחיה לר' אמי אמרה לשמעתא קמיה: ד] א"ל מר אסיפא מתני לה ואלא עולא: ה] יהושע בן נון מפומיה לא צייתנא ליה כי אתא רבין וכל נחותי ימא אמרוה ארישא: ו] והכי קאמר כיצד הוא עושה: ז] ר"מ אומר בהא שעדיין לא ירד לטומאה אינו צריך לגרור וכו': ח] תחלתו כל שהוא משתגמר: ט] לא נטמא הוא והתם קתני חולקו:

כלים פ"ח משנה א נדה כו:

[עי' שם ע"ש עירובין יח: וש"נ]

[צ"ל חזי]

[כלים פכ"ו מ"ט]

[גי' הערוך למשבוז פירוש לתקן כסא של עור שקורין בלע"ז פלנשטורון כו' ע"ש]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ומודה ר"ע וכו' במקום א' מ"מ כיון דלאו עור הוא הוא חיבור שהמסיט:

גליון הש"ס

גמ' וכמה כל שהוא · עי' ב"ב דף קנ ע"א תוס' ד"ה מכל:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה ומודה ר"ע וכו' במקום אחד שהמסיט וכו' כצ"ל:

י] דדלקיה מיצלק לרחבו נ"ב כזה [ ] : יא] לארכו בגובהו כזה [ ] : יב] ולא במגע דאי אפשר ליגע כזית ביחד : יג] דאע"ג דלא הוי כזית מעורה יחד במקום אחד · ונ"ב נ"א בקצת ס"י דאע"ג דלא הוי כזית מעורה יחד במקום אחד. כיון דלאו בעור המסיט שני חצאים יחד טמא : יד] ות"ק דר' יהודה ס"ל כר' ישמעאל וכו' :